

**ÚSTAV PRO
EKOPOLITIKU, O.P.S.**

ÚSTAV PRO EKOPOLITIKU, O.P.S.

Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. (ÚEP) je nestátní nezisková organizace, jejímž hlavním posláním je rozvíjení a praktické uplatňování principů udržitelného rozvoje – konceptu, který zajišťuje respektování únosné kapacity přírody při uspokojování sociálních a kulturních potřeb člověka a společnosti s využitím ekonomického rozvoje a jeho mechanismů.

ÚEP byl založen v roce 1992 jako nadace, v roce 1998 byl transformován na obecně prospěšnou společnost. U jeho zrodu stáli nynější ředitelka Doc. JUDr. Eva Kružíková, CSc., Doc. JUDr. Václav Mezřický, vedoucí katedry práva životního prostředí na Právnické fakultě UK a Dr. Zbigniew Bochniarz, ekonom a hostující profesor na univerzitě v Minnesotě.

KONTAKT

Ústav pro ekopolitiku, o.p.s.

Hradební 3

110 00 Praha 1

Tel.: 02 / 2482 8557, Tel./Fax: 02 / 2482 6593

E-mail: iep@ecn.cz

WWW: <http://uep.ecn.cz>, <http://www.kodexzp.cz>, <http://www.rio10.org>

PRÁVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Právo životního prostředí je jednou z hlavních oblastí, kterou se ÚEP zabývá. V jejím rámci zejména zpracovává analýzy a studie související s procesem harmonizace environmentálních právních předpisů ČR s právem ES, podílí se na přípravě návrhů nových právních předpisů, připomínkování návrhů zákonů a prováděcích předpisů. Nezbytnou součástí je rovněž výzkum v oblasti prosazování práva životního prostředí v praxi a jeho účinnosti.

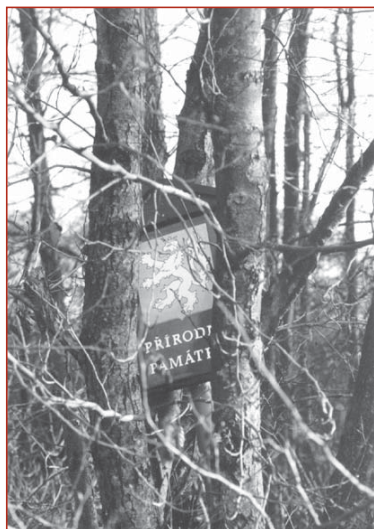
ÚEP spolupracuje s předními českými i zahraničními odborníky na právo životního prostředí.

A. ZÁKON O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ

Na tomto mezinárodním projektu spolupracuje ÚEP s nizozemskou nadací One Europe Foundation. Jeho výstupem bude návrh věcného záměru nového zákona o životním prostředí, který bude komplexním právním předpisem upravujícím celou problematiku ochrany životního prostředí. Důvodem vzniku zákona je snaha o odstranění celé řady nedostatků současné právní úpravy ochrany životního prostředí, mezi které patří zejména: složkový charakter této oblasti, její vnitřní roztržitost a nepřehlednost. Projekt byl zahájen v září 1999 a bude ukončen v květnu 2002.

Výstupy projektu v roce 2001

Tisková konference (únor 2001), na které řešitelé projektu seznámili zástupce nejvýznamnějších českých deníků a dalších médií s projektem, jeho dosavadními výsledky a faktory komplikujícími jeho průběh.

Setkání se zástupci nestátních neziskových organizací působících v oblasti ochrany životního prostředí (březen 2001), kteří zpracovatelům předložili své připomínky a náměty na spolupráci. Setkání bylo podnětem k vytvoření dílčího projektu, zaměřeného na výraznější zapojení nevládních organizací do příprav návrhu věcného záměru zákona o životním prostředí. Jeho koordinátorem se stal Zelený kruh.

Setkání se zástupci průmyslových podniků (duben 2001) – předmětem diskuse bylo předložení připomínek a návrhů doporučení a doplnění zákona z hlediska průmyslového sektoru.

Druhé kolo oponentního řízení k návrhu zákona na MŽP ČR (květen 2001) – k předloženému výstupu byly zpracovány posudky pěti odborníků z oblasti práva. Na základě tohoto řízení a následných jednání mezi ÚEP a MŽP, ukončených v listopadu 2001 podpisem nové smlouvy, došlo k důležitým změnám v obsahu i rozsahu projektu. Oproti původním předpokladům bude podrobněji zpracována obecná část zákona (s výjimkou kapitol o posuzování vlivů na životní prostředí, povolování, implementaci práva Evropských společenství a mezinárodní spolupráce, které zůstanou nezměněny), návrh obecné části zákona bude rozšířen o úpravu některých dalších institutů, jako je např. vrchní dozor, monitoring a reporting. Zvláštní část zákona bude vypracována pouze formou základních zásad.

Tři zástupci zpracovatelského týmu se zúčastnili (květen 2001) **studijního pobytu** v Nizozemí a Belgii za účelem konzultací vybraných problémů připravovaného návrhu zákona.

Průběžně jsme aktualizovali **webové stránky** projektu v české i anglické verzi (www.kodexzp.cz).

Vedoucí projektu:

Doc. JUDr. Eva Kružíková, CSc. (ÚEP)

Spolupráce na řízení projektu:

Pieter Goedhart (One Europe Foundation)

David Grimeaud (One Europe Foundation)

Mgr. Libor Dvořák (Ministerstvo životního prostředí ČR)

Řešitelé projektu:

JUDr. Eva Adamová, CSc. (ÚEP)

JUDr. Ilona Jančářová, CSc. (Právnická fakulta Masarykovy University Brno)

Doc. JUDr. Jaroslav Drobník, CSc. (Právnická fakulta UK Praha)

JUDr. Pavel Dvořák (Český báňský úřad)

Doc. JUDr. Václav Mezřícký (Právnická fakulta UK Praha, ÚEP)

JUDr. Slatomír Mlčoch (advokát)

Jana Nietzscheová, prom.práv., Povodí Vltavy

Doc. Ing. Judr. Milan Pekárek, CSc. (Právnická fakulta Masarykovy University Brno)

JUDr. Michal Sobotka, Dr. (Právnická fakulta UK Praha)

Ing. JUDr. Vlastimil Šimek (ChemEko)

Finanční podpora:

Sociální program přechodného období pro střední a východní Evropu (MATRA) nizozemského Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo životního prostředí ČR

B. POSÍLENÍ INSTITUCIONÁLNÍHO ŘÍZENÍ V OCHRANĚ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ČESKÉ REPUBLICE (STRENGTHENING THE INSTITUTIONAL REGULATORY CAPACITY OF THE ENVIRONMENTAL SECTOR IN THE CR - PROJECT PHARE TWINNING)

Hlavním cílem projektu bylo vytvořit novou koncepci České inspekce životního prostředí (ČIŽP), která bude odpovídat novým požadavkům práva životního prostředí a dozoru nad jeho dodržováním.

V rámci tohoto projektu ÚEP zpracoval:

I. Příručku pro inspektory České inspekce životního prostředí

obsahující přehled práv a povinností inspektorů při výkonu dozoru v oblastech působnosti ČIŽP. Zpracovaný materiál obsahuje

a) popis působnosti ČIŽP v zákonem jí svěřených oblastech ochrany životního prostředí: ochrana vody, ovzduší a ozónové vrstvy Země, ochrana přírody, krajiny i ohrožených druhů živočichů a rostlin, lesa, při nakládání s odpady, při nakládání s geneticky modifikovanými organismy, při nakládání s chemickými látkami a přípravky a při prevenci závažných havárií

b) popis práv a povinností inspektorů vyplývajících z příslušných zákonů platných na shora uvedených úsecích.

Součástí příručky je také přehled všech základních právních předpisů týkajících se působnosti ČIŽP v ochraně životního prostředí a vybrané související právní předpisy z oblasti: svobodného přístupu k informacím, práva na informace o životním prostředí, ochrany osobních údajů, ochrany utajovaných skutečností, vyřizování stížností a odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.

II. Návrh věcného záměru zákona o ČIŽP

Tento projekt zpracoval ÚEP na základě objednávky ČIŽP. Věcný záměr zákona je založen na nové koncepci ČIŽP jako hlavním orgánu prosazování práva životního prostředí. Koncepce odpovídá požadavkům práva životního prostředí a dozoru nad jeho dodržováním. Jde zejména o požadavek zajistit dozor nad plněním tzv. integrovaných povolení, která v ČR v souladu s příslušnou směrnicí ES zavádí nový zákon o integrované prevenci a omezení znečišťování. Věcný záměr vychází ze zjištěných nedostatků dnes platné právní úpravy, jež se projeví v průběhu její aplikace. Vyjasňuje také vazbu na zákon o státní kontrole.

Návrh upravuje věcnou působnost ČIŽP pro celou oblast životního prostředí, hlavní zásady organizace ČIŽP a základní principy dozorové činnosti a kompetence při jejím výkonu. Návrh věcného záměru zákona bude využit při zpracování návrhu věcného záměru zákona o životním prostředí.

Vedoucí projektu:

Doc. JUDr. Václav Mezřický (PF UK, ÚEP)

Řešitelé projektu:

Doc. JUDr. Eva Kružíková, CSc. (ÚEP)

JUDr. Eva Adamová, CSc. (ÚEP)

Partner projektu:

Ministerstvo životního prostředí Bavorska

Finanční podpora:

Phare

C. ANALÝZA ROZSUDKŮ EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRÁVA

Na základě objednávky Ministerstva pro místní rozvoj zpracoval ÚEP analýzu zaměřenou na posouzení vybraných aspektů vyvlastnění tak, jsou řešeny v rozsudcích **Evropského soudu** pro lidská práva (dále Evropský soud).

V rámci analýzy byly sledovány tyto základní otázky:

- určení náhrady za vyvlastnění a vymezení spravedlivé náhrady za vyvlastnění
- vyvlastnění a veřejný zájem
- rozhodování o vyvlastnění a rozhodování o výši náhrady
- orgány příslušné k rozhodnutí o vyvlastnění a k přezkoumání těchto rozhodnutí.

Z věcného hlediska zahrnuje analýza jak výklad rozsudků Evropského soudu týkajících se příslušných ustanovení Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, tak právní úpravu platnou ve státě, jehož rozsudek Evropský soud přezkoumával.

Vedoucí projektu:

JUDr. Eva Adamová, CSc. (ÚEP)

Finanční podpora:

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

D. ČESKÁ REPUBLIKA A EVROPSKÁ UNIE: PŘIŠEL ČAS ZMĚNY PRIORITY – OD VYJEDNÁVÁNÍ KE ČLENSTVÍ

V roce 2001 ÚEP ve spolupráci s firmou Gabal, Analysis & Consulting zpracoval expertní dokument, jehož cílem bylo iniciovat veřejnou diskusi o vstupu České republiky do EU a závazcích v oblasti udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí, které pro naši zemi z integrace vyplývají. Dokument byl rozeslán mnoha institucím - včetně Parlamentu ČR, MŽP, orgánům veřejné správy na úrovni krajů a ve vybraných obcích, partnerským nevládním organizacím a řadě jednotlivců.

vedoucí projektu:

Doc. JUDr. Václav Mezřický (Katedra životního prostředí PF UK, ÚEP)

spolupracovník:

Doc. JUDr. Eva Kružíková, CSc. (ÚEP)

URBAN SPRAWL

Urban Sprawl je způsob prostorového růstu měst, který charakterizuje nízká hustota a roztržitost nové zástavby. Ve srovnání s regulovaným koncepčním rozvojem městských aglomerací přináší nekontrolovaná suburbanizace v podobě nových obytných nebo komerčních zón situovaných na okraje měst mimo kompaktní zástavbu radikální nepříznivé změny pro životní prostředí a společnost. Tento způsob osídlení je náročnější na spotřebu energie, je spojen s vysokými náklady na výstavbu technické infrastruktury a občanskou vybavenost (obyvatelé segregovaných periferních částí jsou ve většině případů odkázáni na individuální osobní dopravu). Je pro něj typická ztráta sociální soudržnosti a další negativní vlivy.

A. “NEREGULOVANÝ RŮST MĚSTSKÝCH AGLOMERACÍ – URBAN SPRAWL”

Cílem projektu zahájeného v roce 2000 bylo seznámit odbornou i laickou veřejnost s fenoménem neregulovaného a z dlouhodobého hlediska neudržitelného **růstu městských aglomerací**. Jedním z hlavních úkolů bylo otevřít diskusi, která by mohla předejít negativním důsledkům živelné suburbanizace projevujícím se – dnes již v plné síle - v řadě městských aglomerací USA a západní Evropy.

Projekt se zabýval především následujícími tematickými okruhy:

- Stav suburbanizace v ČR, její formy, rozsah a charakter
- Názor odborníků, zástupců veřejné správy a veřejnosti na důsledky suburbanizačního procesu, zhodnocení pozitivních a negativních dopadů a významu, který je mu připisován
- Právní a institucionální nástroje ČR regulace suburbanizace
- Případové studie *urban sprawl* v ČR, USA a některých evropských státech

Projekt byl završen v květnu 2001 **mezinárodní konferencí: Neregulovaný růst městských aglomerací – Urban Sprawl**. Pořádal ji ÚEP ve spolupráci s mezinárodní Institute for Transportation and Development Policy (ITDP) na Právnické fakultě UK. Referáty o neregulovaném a dlouhodobě neudržitelném růstu městských aglomerací a jeho environmentálních, sociálních a ekonomických důsledcích přednesli odborníci z Velké Británie, Kanady, Maďarska, Polska a ČR.

Odpolední sekce, věnované neregulovanému růstu pražského metropolitního regionu, se zúčastnili starostové a odborníci odpovědní za územní rozvoj městských částí Praha 11, Šeberov, Křeslice, Petrovice, Kunratice, Újezd a obcí Čestlice a Průhonice. Jednání bylo zaměřeno na rozvoj komerčních zón v místech s již vybudovanou infrastrukturou, na projekty komerčních celků “na zelené louce”, na nárůst individuální automobilové dopravy osob a silniční přepravy nákladů a na nedostatečný rozvoj systémů veřejné dopravy.

Vedoucí projektu:

Mgr. Tomáš Gremlica (ÚEP)

Doc. RNDr. Luděk Sýkora, PhD. (Přírodovědecká fakulta UK, Praha, ÚEP)

Spolupracovníci:

Prof. Ethan P. Seltzer (Portland State University)

Prof. John Pucher (Rugers University)

Prof. Ignacio San Martín (Arizona State University)

John W. Holtzclaw (Sierra Club)

Shari Wilson (Maryland Department of the Environment)

Doc. Ing. arch. Karel Maier (Fakulta architektury ČVUT)

Mgr. Pavel Ptáček (Přírodovědecká fakulta UP, Olomouc)

Mgr. Ondřej Muliček (Magistrát města Brna)

Yaakov Garb (Institute for Transportation and Development Policy)

Jiřina Jackson (Institute for Transportation and Development Policy)

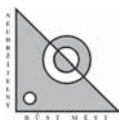
Nick Bailey (Westminster University)

Finanční podpora:

German Marshall Fund (USA)

Nadace VIA

B. "JSOU ČESKÁ MĚSTA ODSOUZENA KE KOLAPSU? – (NE)REGULOVANÝ RŮST MĚST A DOPRAVNÍ SYSTÉMY"

Projekt přirozeně navazuje na předchozí aktivity zaměřené na obecné problémy neregulovaného růstu měst (urban sprawl). Zabývá se **vztahy mezi suburbanizací a dopravou** ve městech z pohledu udržitelného rozvoje a problematikou územního plánování, které v optimální míře představuje nástroj udržitelného rozvoje na regionální a místní úrovni.

Jeho řešitelé se soustředili svoji pozornost na konkrétní situace ve čtyřech českých městech – **Praze, Brně, Olomouci a Kladně**.

Cílem projektu je prostřednictvím **seminářů/workshopů**, konaných ve zmíněných čtyřech městech, seznámit zástupce veřejné správy, nestátních organizací, univerzit nebo vysokých škol a soukromého sektoru, kteří pracují v oblastech územního rozvoje, územního plánování a dopravy, s tématem *urban sprawl* a vytvořit zároven podmínky pro dlouhodobou, otevřenou diskusi a spolupráci mezi těmito pracovníky.

Seminář

V roce 2001 se uskutečnil první ze čtyř plánovaných seminářů v městě Brně. Organizoval ho ÚEP ve spolupráci s Magistrátem města Brna. Byly předneseny tyto příspěvky:

Charakteristika projektu “**Jsou česká města odsouzena ke kolapsu?**” a představení souvisejících aktivit ÚEP – Mgr. V. Zelenková (ÚEP)

“**Neregulovaný nebo nedostatečně regulovaný růst městských aglomerací**” – o typických problémech spojených s Urban Sprawl v USA a západoevropských městech – Mgr. T. Gremlica (ÚEP)

“**Policies against Urban Sprawl in the Vienna Region**” – Dipl.-Ing. Harald Semela (Wien Magistrate, Gruppe Planung)

“**Město Brno a důsledky různých forem urbanizace**” – Doc. RNDr. A. Hynek, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU, Brno), Mgr. O. Mulíček (Magistrát města Brna), Mgr. I. Olšová (Útvar hlavního architekta Magistrátu města Brna)

“**Význam územního plánování pro udržitelný rozvoj Brna**” – Ing. arch. Jaroslav Josífek (Útvar hlavního architekta Magistrátu města Brna)

Seminář navštívilo 49 účastníků, z toho 21 ze státní správy, 11 z nevládního sektoru, 6 z akademické obce, 5 ze soukromého sektoru a 2 zástupci médií.

Příklad neregulovaného růstu měst - Carrefour

Informace, zkušenosti a názory získané v průběhu projektu budou zprostředkovány i zájemcům z řad široké veřejnosti.

V roce 2002 bude vydán **sborník**, který bude obsahovat vypracované studie vybraných českých měst, přednášky zahraničních lektorů a zkušenosti získané na studijní cestě pracovníků ÚEP a veřejné správy po vybraných městech západní Evropy (předpokládaný termín studijní cesty – květen 2002). Součástí sborníku bude soubor závěrečných doporučení orientovaný především na regionální úroveň.

Vedoucí projektu:

Mgr. Vladimíra Zelenková (ÚEP)

Odborný pracovník:

Mgr. Tomáš Gremlica (ÚEP)

Spolupracovníci:

Dipl.-Ing. Harald Semela (Wien Magistrate, Gruppe Planung)

Ing. arch. Jaroslav Josífek (Útvar hlavního architekta Magistrátu města Brna)

Doc. RNDr. Alois Hynek, CSc. (Přírodovědecká fakulta MU, Brno)

Mgr. Ondřej Muliček (Magistrát města Brna)

Mgr. Ida Olšová (Útvar hlavního architekta Magistrátu města Brna)

Nancy Jakowitsch (Surface Transportation Policy Program, Washington, D.C.)

Mgr. Pavel Ptáček (Univerzita Palackého, Olomouc)

Mgr. Zdeněk Szczyba PhD. (Univerzita Palackého, Olomouc)

Ing. Jana Zimová (Magistrát města Olomouc)

Dr. Marc A. Weiss (The Woodrow Wilson International Center, Washington, D.C.)

Doc. RNDr. Luděk Sýkora PhD. (Univerzita Karlova, Praha)

Ing. Světlana Kubíková (Útvar rozvoje MHMP)

Joe Ravetz (The University of Manchester)

Ing. Dan Jiránek (Magistrát města Kladna)

Finanční podpora:

German Marshall Fund (USA)

Příklad neregulovaného růstu měst - Praha - Nebušice

UDRŽITELNÝ ROZVOJ OBCÍ A REGIONŮ

Místní AGENDA 21 v Kladně

Místní Agenda 21 (MA 21) představuje **program pro 21. století**, jehož cílem je dosažení **udržitelného rozvoje, kvality života a životního prostředí na místní úrovni**. Je to proces rozvoje místního společenství a využití území. MA 21 předpokládá přijetí a uplatňování politiky životního prostředí a zapojení občanů do spolurozhodování o veřejných záležitostech na lokální a regionální úrovni.

Místní Agenda 21 je součástí programu **Agenda 21** přijatého na konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji v Riu de Janeiro v roce 1992, tzv. **Summitu Země**. K plnění jeho závazků se přihlásila v rámci Summitu i Česká republika. Bohužel v praxi se u nás místní Agendy 21 zatím prosazují jen velmi pomalu a váhavě. Je to důsledek nedostatečné informovanosti a vůle k prosazování principů přímé demokracie a principů udržitelného rozvoje mezi těmi, kteří rozhodují (na centrální i místní úrovni veřejné správy) i nedostatečného povědomí široké veřejnosti.

Město Kladno se jako jedno z prvních míst v ČR přihlásilo k principům MA 21 a po jejich 3,5 letém aktivním uplatňování lze zkonstatovat, že tento proces je ve městě Kladně úspěšný. I proto je některými odborníky na problematiku MA 21 město Kladno dáváno za vzor všem místům v ČR, která se přihlásila k procesu MA 21 později.

Základními obecnými cíli MA 21 ve městě Kladně jsou:

1. uplatnit model strategického plánování založeného na principech udržitelného rozvoje
2. zvýšit zájem občanů o veřejné dění ve městě a zapojit veřejnost do rozhodování o rozvoji města
3. zlepšit komunikaci mezi městem (resp. jeho představiteli) a občany.

Kladno a okolí

Realizace projektu

Projekt zahájil ÚEP v roce 1998 s původním záměrem vypracovat politiku životního prostředí pro Kladno. Ten se následně rozšířil na projekt implementace místní Agendy 21. Informace o projektu obsahují výroční zprávy ÚEP z let 1998 – 2000. ÚEP v posledních dvou letech přenesl největší část aktivit na město a na jeho občany a svou roli dnes spatřuje spíše v pozici odborného konzultanta či “garanta” projektu.

Kladenský vodní park Čabárna

PROJEKT V ROCE 2001

- Zpracování a schválení **Strategie ochrany životního prostředí Kladna-environmentální politiky města**, která představuje ucelený a relativně progresivní program ochrany životního prostředí města na několik příštích let. Při zpracování strategie vycházel ÚEP z analýz stavu životního prostředí Kladna a ze socioekologického průzkumu mapujícího postoje občanů města k otázkám životního prostředí a k rozvojovým prioritám. V průběhu zpracování byla strategie předkládána k připomínkování zástupcům veřejné správy, veřejnosti a všech důležitých místních skupin a institucí, díky čemuž je výsledný dokument výsledkem dohody zúčastněných stran. Zastupitelstvo dokument schválilo v září 2001, aktualizován by měl být přibližně jednou za dva roky.
- V roce 2001 Český ekologický ústav společně s ÚEP připravil návrh projektu pro British Know-How Fund. Společný česko-britský projekt: “**Širší podpora Místních Agend 21 v ČR s využitím britských zkušeností**” je zaměřen na podporu a další

rozvoj procesu místní Agendy 21 na třech vybraných úrovních: **Kladno (město)**, **Děčín (okres)** a **Poodří (mikroregion)**. Spolupracujícími organizacemi jsou MŽP ČR (garant a organizátor), ČEÚ (odborný garant a koordinátor aktivit), britská konzultační firma WS Atkins a British Know-How Fund.

Projekt má navázat na vše, čeho bylo v předchozích letech v Kladně dosaženo a podpořit efektivní prosazování principů udržitelného rozvoje a další uplatňování místní Agendy 21. Na začátku projektu bylo vyhlášeno výběrové řízení na funkci koordinátora pro Kladno, kterým byl zvolen ing. Tomáš Fujan a následně byl zvolen i patnáctičlenný Řídicí a monitorovací výbor místní Agendy 21 v Kladně, v němž je zastoupena kladenská veřejnost, orgány státní správy a samosprávy, školy, odborné instituce, podnikatelský sektor a NNO.

- **Publikace Kladno – město pro zítřek** – příručka pro širokou veřejnost, zejména pro ty kladenské občany, kteří otevřeně uvažují o veřejných záležitostech. Jejím záměrem bylo představit laické veřejnosti problematiku ochrany životního prostředí v souvislosti s některými dalšími aspekty rozvoje města. Jádrem kapitol, tematicky rozčleněných podle složek životního prostředí, jsou údaje podávající přehled o současné situaci v dané oblasti, srovnání s předcházejícím vývojem a příčiny a možné důsledky takového stavu. Tyto údaje provázejí informace o práci a plánech magistrátu a zastupitelstva, činnosti občanských sdružení, možnosti, jak se zapojit do spolurozhodování o veřejných záležitostech. Některé kapitoly doplňují praktické rady a doporučení, jak chránit přírodu; text je opatřen telefonickými kontakty, adresami a odkazy na www stránky.
- Rok 2001 proběhl ve znamení dalšího zapojování veřejnosti do projektu a procesu rozhodování o Kladně prostřednictvím **schůzek Pracovní skupiny pro MA 21**, která se už od roku 1999 schází pravidelně každou první středu v měsíci (16:00 - 18:00) v zasedací místnosti Magistrátu města Kladna. Schůzky jsou otevřené všem občanům, kteří tak mají možnost přijít prodiskutovat a nalézt řešení konkrétních problémů města společně se zástupci magistrátu (v roce 2001 se řešili i velmi kontroverzní případy, jako je např. provoz energetického centra ECKG, výstavba hypermarketu Baumax v lokalitě Panská zahrada, stavba kruhových objezdů na místních komunikacích, výstavba spalovny průmyslových odpadů, atd.). Členové Pracovní skupiny pro MA 21 dostávají nejdůležitější informace o jednotlivých problémech projednávaných v radě města a zastupitelstvu, mohou se k nim vyjadřovat a zprostředkovávat námítky a připomínky ostatních občanů.

Cena pro Kladno

Správnost nastoupené cesty rozvoje městu potvrdila Evropská unie.

Kladno bylo oceněno nejvyšší cenou v soutěži EU „**Město v souladu s požadavky Evropské unie**” – již v roce 2000, kterou získalo zejména za svůj přístup k ochraně životního prostředí i a zlepšení, kterého v této oblasti dosáhlo v uplynulých letech. V roce 2001 se městu Kladnu podařilo toto ocenění znovu obhájit.

Slavnostní předání ceny EU pro Kladno

Odborní pracovníci:

Mgr. Viktor Třebický (ÚEP)

Mgr. Tomáš Gremlica (ÚEP)

Bc. Barbora Šafářová (ÚEP)

Partneři:

Ing. Dan Jiránek (náměstek primátora města Kladna)

Ing. Radomír Víta (vedoucí odboru ŽP Magistrátu města Kladna)

Ing. Tomáš Fujan (koordinátor MA 21)

Vít Franěk (zástupce koordinátora Pracovní skupiny pro MA 21)

Ministerstvo životního prostředí ČR

Český ekologický ústav

Finanční podpora:

British Know How Fund

Rockefeller Brothers Fund

Magistrát města Kladna

INFORMAČNÍ A PORADENSKÉ CENTRUM ÚSTAVU PRO EKOPOLITIKU (IC ÚEP)

Projekt byl zahájen na konci roku 1997. Jeho dlouhodobým cílem je přispět k vytvoření kvalitní, odborníkům i široké veřejnosti dostupné **informační základny v oblastech životního prostředí a udržitelného rozvoje**.

Rok 2001 lze v oblasti informatiky životního prostředí charakterizovat zejména naplňováním zákonů č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí a č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a také pokračující přípravou implementace a ratifikace Aarhuské úmluvy (na konci roku bylo zahájeno projednávání v Poslanecké sněmovně PČR). Pokračovala informatizace společnosti jak v oblasti veřejné správy, tak v komerční sféře, spojená s dalším nárůstem veřejně dostupných informačních služeb (zejména prostřednictvím sítě Internet).

V rámci resortu MŽP probíhaly práce na přeměně informační struktury tak, aby lépe propojila dílčí informační systémy resortu a jednotným způsobem zpřístupnila jejich data a informace (Jednotný informační systém životního prostředí - JISŽP).

Činnost **IC ÚEP** zahrnovala v roce 2001 vlastní projekty centra, podporu aktivit partnerských organizací a také informační podporu odborných projektů ÚEP.

V druhé polovině roku byla zprovozněna nová podoba webových stránek ÚEP (v nové struktuře i grafické úpravě).

A. PODPORA ROZVOJE INFORMAČNÍ ZÁKLADNY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ČR

V roce 2001 jsme průběžně aktualizovali a postupně rozšiřovali již existující produkt **IC ÚEP - Přehled vybraných datových a informačních zdrojů v oblasti životního prostředí a oblastech souvisejících**.

Přehled ke konci roku 2001 zahrnoval tyto části:

- základní datové zdroje (provozované a budované informační systémy, dílčí databáze a agendy)
- vybrané internetové informační zdroje (tematicky zaměřené www stránky)
- pravidelně publikované informační materiály typu ročenek, zpráv a analýz za rok (české i zahraniční)
- dokumenty koncepčního charakteru

V roce 2001 jsme rozšířili **přehled dalších aktivit a organizací v ČR zaměřených na mapování informačních zdrojů v různých oblastech souvisejících se životním prostředím** (provozované a budované metainformační systémy a přehledy mimo resort MŽP).

Díleční výstupy v roce 2001:

- Příprava díleční aplikace **Přehled vybraných datových a informačních zdrojů** (se zaměřením na hl. m. Prahu) pro **CD-ROM Praha - Životní prostředí 4**, vydávaný odborem informatiky Magistrátu hl. m. Prahy (jaro 2001)
- Spolupráce na přípravě **tištěné ročenky Praha Životní prostředí 2001** (kapitoly **Informační zdroje, místní Agenda 21**)
- Zahájení přípravy Informačního CD-ROM **Průvodce po informačních zdrojích a službách v oblasti životního prostředí a oblastech souvisejících, verze 2.0 - Česká republika na cestě k udržitelnému rozvoji**. Na začátku roku 2001 proběhla distribuce verze 1.5 (připravené v minulém roce) vybraným organizacím veřejné správy i nestátního sektoru
- WWW verze **Přehledu vybraných datových a informačních zdrojů v oblasti životního prostředí** (průběžná aktualizace)
- Internetová stránka mapující vybrané informační zdroje v ČR týkající se problematiky práva životního prostředí a environmentální politiky pro nizozemský Asser Institute (aplikace **European Environmental Law** na adrese: www.eel.cz, průběžně během celého roku)

IC ÚEP uspořádal ve spolupráci s ČSŽP v červnu 2001 **odborný seminář k problematice poskytování informací: Aktuální stav a výhled informatiky ŽP**. Lektory semináře byli odborní pracovníci z odboru informatiky MŽP ČR, MHMP a dalších organizací (CŽP UK, BEZK, Nadace Partnerství).

B. INFORMAČNÍ CENTRUM PRO VEŘEJNOST

Od dubna roku 1999 provozuje ÚEP Informační centrum pro veřejnost, které poskytuje bezplatné informační služby široké veřejnosti, studentům, pracovníkům veřejné správy i dalším zájemcům.

Převážná část konzultací a dotazů v roce 2001 tematicky směřovala do oblastí odpadového hospodářství (využívání odpadů), místní Agendy 21, EIA (strategické posuzování dopadů na životní prostředí), právní úpravy ochrany životního prostředí a problematiky struktury a kompetencí státní správy v oblasti životního prostředí. Díleční konzultace poskytovali zpravidla odborní pracovníci ÚEP.

Nové webové stránky

K rekonstrukci našich **webových stránek** jsme přikročili zejména z důvodů stále intenzivnějšího využívání internetu jako informačního zdroje. Naším záměrem bylo zprovoznit uživatelsky atraktivní, přístupné a přehledné stránky, které mohou využívat jak odborníci tak i laická veřejnost – v české a anglické verzi.

Cílem české verze je poskytnout uživatelům základní informace k problematice (osvětový charakter) s odkazy na podrobné informační zdroje v ČR (zejména dostupné prostřednictvím internetu). Hlavními tematickými okruhy jsou: udržitelný rozvoj (a související témata - např. doprava, zemědělství, turistika), místní Agenda 21, environmentální politika a právo ŽP v ČR a EU. Česká verze byla zprovozněna v říjnu 2001.

Cílem anglické verze stránek, která bude zprovozněna v prvních měsících roku 2002, je především poskytnout zahraničním zájemcům základní informace o situaci v dané oblasti v České republice, případně je odkázat na další dostupné informační zdroje.

Pracovníci ÚEP se v roce 2001 účastnili přípravy webových stránek k místní Agendě 21 v ČR (hlavním zpracovatelem a koordinátorem je Český ekologický ústav).

V souvislosti se snahou o zkvalitnění poskytovaných informačních služeb jsme přikročili k zprovoznění nového datového serveru a následnému shromáždění rozsáhlého souboru informačních zdrojů v oblasti ŽP v elektronické i tištěné podobě. V knihovně ÚEP jsou pro zájemce k dispozici materiály zaměřené tematicky zejména na právo ŽP, environmentální politiku, udržitelný rozvoj a místní Agendu 21.

Vedoucí projektu:

Ing. Jiří Stach (ÚEP)

Asistentka:

Renáta Štípková (ÚEP)

Hlavní partneři:

Magistrát hl. města Prahy, odbor informatiky

Česká společnost pro životní prostředí

MŽP, Referenční informační středisko,

ČEÚ, oddělení environmentálního výchovy, vzdělávání a osvěty

Centrum pro otázky životního prostředí UK v Praze

Anopress, s.r.o.

Econnect (www stránky)

Finanční podpora:

Rockefeller Brothers Fund (USA)

Dílčí projekty financoval:

Magistrát hl. m. Prahy

Nadace Partnerství ČR

ÉKOLOGICKÁ STOPA

Pro **posuzování udržitelnosti rozvoje** bylo definováno a rozpracováno několik různých indikátorů a měřících technik. **Ekologická stopa (ES)** je jednou z novějších metod zhodnocení dopadu antropogenních vlivů na životní prostředí. Její specifčnost spočívá v možnosti vizualizace dopadů spotřeby a vyprodukovaných odpadů na přírodu – ekologická stopa vychází z předpokladu, že lze kvantifikovat většinu spotřebovávaných zdrojů a vyprodukovaných odpadů a tyto údaje převést na plochu ekologicky produktivní země.

Tato metoda se díky tomu, že nachází poměrně jednoduché a názorné sjednocující měřítko pro různé kategorie lidské spotřeby – plochu země, uplatňuje zejména ve **sféře popularizace udržitelného rozvoje**. Řešitelé projektu využili této možnosti a prostřednictvím série přednášek a článků se snažili po dobu jeho trvání laické veřejnosti zprostředkovat na modelu ekologické stopy, jak velké a dalekosáhlé mohou být dopady lidského jednání na životní prostředí (blíže viz kapitola Semináře, konference, akce pro veřejnost).

Dosud provedené výpočty ES naznačují, že **ekologická stopa většiny vyspělých států překračuje ekologickou produktivitu půdy**, kterou mají tyto státy k dispozici. Spotřebovávají více zdrojů a produkují více odpadů, než je produkční resp. absorpční kapacita jejich území, čímž hospodaří na dluh v prostoru a/nebo čase.

Metoda ekologické stopy není jen popisný, ale i plánovací nástroj k dosažení udržitelnosti. Jeho výhodou je možnost aplikace na jednotlivce, domácnosti, obce a města, regiony a státy.

STANOVENÍ ÉKOLOGICKÉ STOPY JIHOČESKÉHO KRAJE A POSOUZENÍ RŮZNÝCH ROZVOJOVÝCH ZÁMĚRŮ V JIHOČESKÉM KRAJI Z HLEDISKA ÉKOLOGICKÉ STOPY

V roce 2001 proběhla první ze dvou fází tohoto projektu, jejímž cílem bylo vypočítat ekologickou stopu (ES) **Jihočeského kraje** - s využitím existujících dat na krajské a regionální úrovni. K výpočtu ES JČ kraje využili řešitelé projektu dva přístupy – výpočet odvozením od národní ekologické stopy a regionální analýzu ekologické stopy. Součástí kalkulace bylo základní posouzení **vlivu JE Temelín** na velikost ekologické stopy.

Výstupem první části projektu bude studie shrnující metodiku výpočtů a výsledky. Studie s názvem **Ekologická stopa Jihočeského kraje v kontextu indikátorů udržitelného rozvoje** bude publikována v lednu 2002. Měla by sloužit jako podklad pro širokou diskusi (v rámci JČ kraje) o podmínkách udržitelnosti tohoto kraje.

Studie poukazuje i na další indikátory udržitelného rozvoje (zejména environmentální prostor) využitelné na regionální úrovni pro posouzení rozvojových záměrů. Věnuje se návrhu indikátorového standardu pro města a regiony, připraveného Evropskou komisí (Společné evropské indikátory).

Projekt bude pokračovat v roce 2002 rozšířenou analýzou ES JČ kraje (na úrovni okresů) a posouzením environmentálního prostoru.

Vedoucí projektu:

Mgr. Viktor Třebický (ÚEP)

Spolupracovníci:

Mgr. Josef Novák (ÚEP)

Mgr. Petra Kušková (PřF UK Praha)

Finanční podpora:

Občanské sdružení “V havarijní zóně Jaderné elektrárny Temelín”

PŘÍPRAVA NA SVĚTOVÝ SUMMIT O UDRŽITELNÉM ROZVOJI V ZEMÍCH VISEGRÁDU

A. *“DESET LET ZKUŠENOSTÍ S OCHRANOU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ZEMÍCH STŘEDNÍ A VÝCHODNÍ EVROPY”*

Projekt je výsledkem dlouhodobé spolupráce tří nevládních organizací zemí střední a východní Evropy – **Ústavu pro ekopolitiku, o.p.s.** (Česká republika), **Institute for Sustainable Development** (Polsko) a **Center for Environmental Studies** (Maďarsko).

Téměř desetileté působení těchto organizací v oblasti **politiky životního prostředí** inspirovalo jejich představitele k projektu, jehož cílem bylo shrnout a zhodnotit výsledky environmentálních politik zmíněných států za deset let transformace (1990 – 2000) a na základě zkušeností a názorů odborníků z nevládního sektoru předložit jejich vize budoucího rozvoje této oblasti.

Výsledky projektu byly poskytnuty vládám těchto států, které je mohou využít v rámci přípravného procesu na Světový summit o udržitelném rozvoji pořádaný v Johannesburgu 2002 – jakožto materiál vyjadřující dlouhodobé zkušenosti a názory pracovníků nevládního sektoru v oblasti udržitelného rozvoje.

Projekt podporuje dlouhodobou spolupráci nevládních organizací ve Visegrádském regionu, která je základem pro řešení klíčových přeshraničních problémů jako jsou ochrana biodiversity, dopravní infrastruktura a mnohé další.

V rámci projektu byly uspořádány tři semináře – 2 národní (ČR a Maďarsko) a 1 mezinárodní.

Semináře, kterých se aktivně účastnil ÚEP:

1) Seminář “Environmentální politika v ČR v letech 1990 – 2020 (6. června) měl za cíl zhodnotit “Státní politiku životního prostředí ČR 2001” a navrhnout další možný vývoj ČR v oblasti životního prostředí. Účastníky národní konference byla řada environmentálních expertů (dva exministři životního prostředí, zaměstnanci Ministerstva životního prostředí a Ministerstva pro místní rozvoj, představitelé akademické sféry i zástupce průmyslového sektoru). Na jeho základě došlo k formulování souboru obecných i konkrétních připomínek k aktuální státní politice životního prostředí, které jsou publikovány v národní zprávě: **“Proměny politiky životního prostředí – 10 let ekonomické transformace, ochrany životního prostředí a environmentální politiky v České republice”**.

2) Mezinárodní seminář “Environmentální politika v zemích Visegrádu” (11. července). Účastníky mezinárodního setkání byli odborníci na politiku životního prostředí ze tří zemí

Visegrádu (zástupci vládního, nevládního, akademického i průmyslového sektoru). Účelem semináře bylo na základě výsledků tří národních zpráv zhodnotit politiky životního prostředí jednotlivých zemí a vytvořit jednu komplexní mezinárodní studii, která porovnává politiky životního prostředí, stav životního prostředí a další možný vývoj v těchto zemích (předpokládaný termín publikování studie - léto 2002).

Vedoucí projektu:

Mgr. Viktor Třebický (ÚEP)

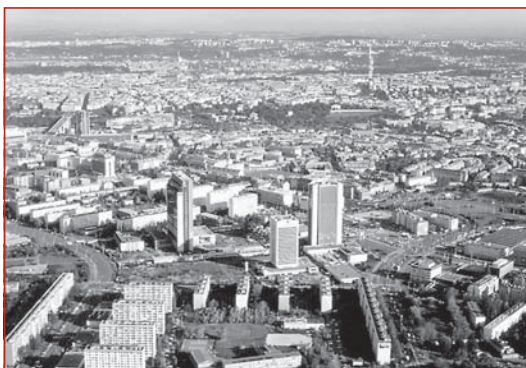
Spolupracovník:

Mgr. Josef Novák (ÚEP)

Finanční podpora:

Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe

B. 10 LET PO RIU: “TRANSFORMACE OD CENTRÁLNĚ PLÁNOVANÉ EKONOMIKY K UDRŽITELNÉMU SPOLEČNOSTI?”

V členských zemích OSN probíhaly v roce 2001 přípravy na Světový summit o udržitelném rozvoji v Johannesburgu, který se uskuteční na přelomu srpna a září 2002. Tento projekt lze vnímat jako významnou součást přípravného procesu **ČR a Visegrádského regionu** na johannesburský summit.

Cílem projektu “10 let po Riu” (který začal v prosinci 1999 a bude pokračovat i v roce 2002, kdy vyvrcholí mezinárodní konferenci “Visegrádská Agenda 21”) je zhodnotit pokrok jednotlivých zemí **Visegrádské skupiny** i regionu jako celku směrem k **udržitelnému rozvoji a zhodnotit implementaci Agendy 21**. Hodnocení provedly nevládní organizace ze zemí V4 (NNO působící v environmentální, sociální a ekonomické oblasti). V rámci projektu vznikají **čtyři národní zprávy** hodnotící implementaci Agendy 21 - v roce 2001 byly publikovány dvě z nich (slovenská a polská), další dvě budou publikovány v květnu roku 2002 - a jedna souhrnná **zpráva za celý region**. Zprávy obsahují kromě analytické části také nové priority a vize udržitelného rozvoje regionu v příštích deseti letech.

Hlavním koordinátorem projektu je Ústav pro ekopolitiku, o.p.s. ÚEP na projektu úzce spolupracuje s partnerskými nevládními organizacemi ze zemí Visegrádské skupiny (V4) - Ústavem pro udržitelný rozvoj (Varšava, Polsko), Centrem pro životní prostředí, (Budapešť, Maďarsko) a Společností pro trvale udržitelný život – Slovensko (Bratislava).

Metodika výzkumu v rámci projektu:

- **Zhodnocení vývoje posledního desetiletí na základě modelu OECD: vliv – stav – odezva** (Pressure – State – Response)
- **Zhodnocení relevantních koncepčních a strategických materiálů** z hlediska uplatňování požadavků Agendy 21 (zaměření na cíle, principy, nástroje a úkoly těchto politik)
- **Dotazníkový průzkum (metodou interview) s představiteli klíčových skupin** pro uplatňování principů udržitelného rozvoje zmiňovaných v Agendě 21 (celkem bylo provedeno 133 rozsáhlých interview v České republice, Slovensku, Maďarsku a Polsku); výsledky jsou shrnuty v národních zprávách a souhrnně v regionální zprávě “**Uplatňování Agendy 21 v zemích Visegrádské skupiny. Výsledky dotazníkového průzkumu v Česku, Slovensku, Maďarsku a Polsku**” (k dispozici i v anglické verzi).

Vedoucí projektu:

Mgr. Viktor Třebický (ÚEP)

Spolupracovníci:

Mgr. Josef Novák (ÚEP)

Finanční podpora:

International Visegrad Fund

SEMINÁŘE, KONFERENCE, AKCE PRO VEŘEJNOST

Ještě častěji než v letech předchozích jsme se v tomto roce účastnili konferencí, seminářů, setkání, na kterých jsme informovali o svých projektech, oblastech a programech, kterými se zabýváme a o související problematice. Některé z nich byly ryze odborného charakteru, jiné otevřeně široké veřejnosti.

AKCE POŘÁDANÉ ÚEP V ROCE 2001:

- **Seminář “Environmentální politika v ČR v letech 1990 – 2020“** v rámci projektu “Lessons Learned for Future Sustainability: Ten Years’ Experience of Environmental Protection in Central and Eastern European Countries” sponzorovaného REC (blíže viz samostatný projekt)
- **Mezinárodní seminář “Environmentální politika v zemích Visegrádu”** (blíže viz samostatný projekt)
- Odborný seminář k problematice informatiky **Aktuální stav a výhledy informatiky ŽP** – uspořádal ÚEP ve spolupráci s ČSŽP (12.6., Novotného lávka, Praha); jako lektori se zúčastnili: J. Stach (ÚEP, prezentace k přípravě nové verze infoCD Průvodce 2002), O. Velek, Ing. J. Hradec (MŽP), Ing. J. Šolc (MHMP), PaedDr. T. Hák (UK CŽP), Mgr. P. Činčera (BEZK). Účast cca 55 lidí z různých oblastí (NNO, ministerstva, města, školy).
- Seminář **Jsou česká města odsouzena ke kolapsu?** – (Ne)regulovaný růst měst a dopravní systémy, Brno, první ze 4 plánovaných seminářů pořádaných v rámci stejnojmenného projektu ÚEP
- **Mezinárodní konference: Neregulovaný růst městských aglomerací – Urban Sprawl**, pořádaná ÚEP ve spolupráci s Institute for Transportation and Development Policy (ITDP) na Právnické fakultě UK (viz samostatný projekt)
- **Přednášky pro studenty College of Law, Florida State University, USA:** Právo životního prostředí ES, Základy politiky životního prostředí – přednášeli E. Kružíková a V. Mezřícký (září 2001)
- Výuka na **Právnické fakultě UK** a na **Fakultě humanitních studií UK** – E. Kružíková

Seminář Jsou česká města odsouzena ke kolapsu?, Brno

SEMINÁŘE, KTERÝCH JSME SE V ROCE 2001 AKTIVNĚ ZÚČASTNILI:

Seminář Aktuální výhledy informatiky životního prostředí, Praha

- **Seminář CŽP UK k návrhu Národní strategie udržitelného rozvoje ČR** – E. Kružíková vedla sekci věnovanou "Aktérům"
- **Seminář o neregulovaném růstu měst a územním plánování** pořádaný EPS, Brno. T.Gremlica přednesl referát na téma "Neregulovaný a z dlouhodobého hlediska neudržitelný růst městských aglomerací"
- **Konference "Politika EU týkající se změny klimatu"** (Brusel) – E. Kružíková byla zpravodajkou jedné z pracovních skupin
- **Seminář skupiny EEB** zabývající se rozšířením EU (Brusel) – E. Kružíková
- **Konference ANPED v Minsku** (Bělorusko)– AGM (výroční konference); program věnovaný hlavně přípravě na WSSD v Johannesburgu; V Třebický představil během plenárního zasedání projekt Rio + 10 ve Visegradských zemích.
- **Seminář organizovaný Institutem pro místní správu pro starosty měst a obcí a pracovníky orgánů státní správy.** Téma přednášky T. Gremlici: "Lokální Agenda 21, účast veřejnosti v rozhodovacím procesu a implementace principů udržitelného rozvoje do rozvojových strategií obcí a měst"
- **Seminář pořádaný EEB** v Budapešti, který se věnoval Strategii udržitelného rozvoje EU – E. Kružíková vedla jednu z pracovních skupin
- **Program "Grassroots Advocacy"** – pro účastníky z Bosny a Hercegoviny přednáší E. Kružíková na téma systému práva (zejména lidských práv) v ČR a legislativy týkající se NNO a V. Třebický o Lokální Agendě 21 v Kladně
- **Dny českého práva životního prostředí** v Praze pořádaný Českou společností práva životního prostředí – E. Kružíková přednesla referát o projektu "Zákon o životním prostředí"

- **Fórum o transformaci veřejné správy** – E. Kružíková vystoupila s příspěvkem týkajícím se veřejné správy a účasti veřejnosti na rozhodování o věcech veřejných (v rámci spolupráce s Institute for East West Studies, Prague Centre)
- Konference **“Významná témata přípravy nového stavebního zákona”**, Hradec Králové; V. Třebický přednesl příspěvek k tématu **“Územní plánování a TUR”**.
- **Osvětová akce pro širokou veřejnost pořádaná Nadací na ochranu Jizerských hor** – V. Třebický přednáší na téma **Ekologická stopa v Liberci**
- **Seminář “Brownfields”** pořádaný ITDP ve spolupráci s městem Kladnem. Přednáška T. Gremlici **“Lokální Agenda 21 a udržitelné využívání území”**
- **Den Země v Děčíně** – v rámci semináře pořádaného organizací Děti Země Děčín pro veřejnost a členy zastupitelstva přednášel T. Gremlica na téma **“Dopravní politika a vnitroměstské dopravní systémy”**
- **Mezinárodní konference “Neziskové organizace a Evropská unie v roce 2001”** - T. Gremlica vedl jednání zástupců nestátních neziskových organizací v sekci **“Životní prostředí, doprava a zemědělství”**
- **5. celostátní pracovní seminář k místním Agendám 21 v ČR** – na MŽP -B. Šafářová prezentovala publikaci **“Kladno město pro zítřek”** a V. Třebický informoval o schválení Environmentální politiky Kladna
- **Seminář pořádaný Klubem ekologické výchovy k využití internetu pro výměnu informací a zvyšování úrovně středoškolské ekologické výchovy** – prezentace CD-ROMu a informace k metainformačním přehledům v ČR – J. Stach
- **Výstava Země živitelka České Budějovice – přednáška V. Třebického pro starosty malých obcí v rámci panelu “Stavba pro venkov”**
- **8. veletrh ekologických výukových programů – 2 přednášky V. Třebického k ekologické stopě**
- **Seminář o ekologické politice** – Právnická fakulta – V. Třebický přednáší příspěvek k ekologické stopě
- **Seminář o Ekologické stopě v rámci cyklu Supra solidam Petram - Centrum pro otázky ŽP UK – V. Třebický**
- **Konference Nadace Via “Lidé a místa”** na Pražském Hradě – příspěvek V. Třebického v hlavním programu o Lokální Agendě 21
- **Pravidelné zasedání Spolku pro obnovu venkova (Ministerstvo zemědělství)** – prezentace Lokální Agendy 21
- **Seminář na Ústavu pro životní prostředí, PŘF UK Praha** - referát V. Třebického k problematice turismu v národních parcích
- **Účast na jednáních o společné iniciativě českých NNO k přípravě Rio+10 na Zeleném kruhu** – V. Třebický

PREZENTACE ÚEP, POPULARIZACE PROJEKTŮ, KOMUNIKACE S VEŘEJNOSTÍ

ÚEP seznamoval průběžně po celý rok média se svými aktivitami, programy a projekty - **formou tiskových konferencí, tiskových zpráv, telefonických konzultací, článků nebo inzerátů.**

Pracovníci ÚEP připravovali pro média články zaměřené nejen na činnost ÚEP, ale i obecně na **popularizaci** problematiky ochrany životního prostředí, udržitelného rozvoje a souvisejících oblastí. Spolupracujeme s médii celoplošnými, regionálními i s médii zastřešenými veřejnou správou nebo nestátními neziskovými organizacemi.

Naše organizace má od roku 2000 profesionálně zajištěn monitoring tisku, rozhlasu, televize a elektronických médií. Tyto služby pro nás zajišťuje informační agentura Anopress, s.r.o. Zájemci se mohou s některými z námi publikovaných článků seznámit na www stránkách naší organizace.

Tisková konference k projektu Kodex životního prostředí

V roce 2001 bylo publikováno minimálně 81 článků v tištěných nebo elektronických médiích, které napsali nebo iniciovali pracovníci ÚEP, nebo ve kterých je ÚEP citován:

CELOPLOŠNÁ TIŠTĚNÁ MÉDIA (8)

Lidové noviny (1), MF Dnes (1), Blesk (1), Právo (1), ZN Zemské noviny (1), Slovo (1), Ekonom (1), Haló noviny (1)

TELEVIZE, RÁDIO A TISKOVÉ AGENTURY (11)

ČT 2 (2), Frekvence 1 (1), ČTK (8)

CELOPLOŠNÁ ELEKTRONICKÁ MÉDIA (2)

Ceskenoviny.cz (2)

REGIONÁLNÍ MÉDIA A REGIONÁLNÍ PŘÍLOHY (43)

MFDnes (3), Lidové noviny (1), Děčínský deník (2), Deník Jablonecka (1), Liberecký deník (1), Kladenský deník (32), Rakovnický deník (1), Robinson (2)

ČASOPISY RŮZNÉHO ZAMĚŘENÍ (15)

Časopis České právo (1), EKO (3), Milník (2), Moderní obec (3), Northern Lights (1), Nový venkov (2), Střípky (1), Veřejná správa (1), Via Iuris (1)

ELEKTRONICKÁ MÉDIA VYDÁVANÁ NESTÁTNÍMI NEZISKOVÝMI ORGANIZACEMI

Ekolist po drátě (3)

INTERNET

ÚEP informuje průběžně o své činnosti prostřednictvím internetu. V roce 2001 jsme překročili k rozsáhlé rekonstrukci našich **webových stránek**. Nejdůležitější informace o projektech a souvisejících tématech zveřejňujeme na uep.ecn.cz; samostatné stránky jsou věnovány projektu Kodex životního prostředí www.kodexzp.cz a projektu Deset let zkušeností s ochranou životního prostředí v zemích střední a východní Evropy www.rio10.org.

Odborní pracovníci

Public relations:

Bc. Barbora Šafářová (ÚEP)

Tvorba www stránek, technická podpora tvorby prezentačních materiálů:

Ing. Jiří Stach (ÚEP)

Finanční podpora:

Charles Stewart Mott Foundation (USA)

German Marshall Fund (USA)

ČLENSTVÍ V RŮZNÝCH ODBORNÝCH ORGÁNECH

ÚEP

člen EEB (European Environmental Bureau, federace environmentálních občanských organizací, která sdružuje 140 organizací z členských států EU a kandidátských států a z několika sousedících)

člen Českého národního komitétu UNEP

člen ANPED (The Northern Alliance for Sustainability) – síť NNO z Evropy a Severní Ameriky, jejímž cílem je změna neudržitelných vzorců výroby a spotřeby se zaměřením na státy severní polokoule

Eva Kružíková

členka Legislativní rady vlády ČR

členka Legislativní komise ministra životního prostředí

čestná členka Institutu H.H. Humphreya pro veřejné záležitosti University v Minnesotě, USA (od 1993)

členka Legislativní komise pro právo životního prostředí IUCN

členka Pracovní skupiny MŽP pro ratifikaci Aarhuské úmluvy

členka představenstva České společnosti pro právo životního prostředí

členka Evropské asociace práva životního prostředí

členka České asociace pro evropská studia

Viktor Třebický

předseda Správní rady Iris, o.p.s.

člen Národního řídicího výboru projektu “Podpora místních Agend 21 v České republice”

Tomáš Gremlica

člen expertní skupiny hodnotitelů projektů “Expert Evaluator” při DG Research – Directorate L (Science, Research and Development) European Commission

člen Správní rady Nadace Sluníčko

člen Řídicího a monitorovacího výboru místní Agendy 21 Kladno

FINANČNÍ ZPRÁVA ÚSTAVU PRO EKOPOLITIKU, O. P. S.

leden 2001 - prosinec 2001

Tabulka č. 1: NÁKLADY

NÁKLADY	01–12 2001 (v Kč)
Mzdové náklady – pracovní poměr	2.030.601,-
Mzdové náklady – dohody	76.630,-
Zákonné sociální pojištění	533.585,-
Zákonné zdravotní pojištění	182.753,-
Cestovné – tuzemské	36.061,-
Cestovné – zahraniční	192.561,-
Cestovné mimořádné	4.922,-
Ostatní služby – smlouvy o dílo	611.206,-
Ostatní služby – účetnictví	89.700,-
Ostatní služby – individuální objednávky	764.439,-
Ostatní služby – školení, kurzy	9.962,-
Ostatní služby – nájemné	530.565,-
Ostatní služby – telefon, fax	203.272,-
Ostatní služby – e-mail	51.278,-
Ostatní služby – poštovné	31.630,-
Ostatní služby – různé	67.626,-
Spotřeba materiálu – kancelářské potřeby	101.659,-
Spotřeba materiálu – odborná literatura	37.912,-
Spotřeba materiálu – technické vybavení	747,-
Spotřeba materiálu – ostatní	7.776,-
Spotřeba úklidových prostředků a ost. materiálu	5.975,-
Opravy a udržování	9.366,-
Náklady na reprezentaci	44.262,-
Ostatní provozní náklady – pojištění majetku	2.320,-
Ostatní provozní náklady – pojištění úrazové	6.295,-
Odpisy hmotného investičního majetku	28.296,-
Odpisy drobného hmotného investičního majetku	103.140,-
Kurzové ztráty	203.023,-
Ostatní finanční náklady – bankovní poplatky	47.770,-
NÁKLADY CELKEM	6.015.332,-

Tabulka č. 2: VÝNOSY

VÝNOSY	01 – 12 2001 (v Kč)
Tržby z prodeje služeb	701.844,-
Tržby z prodeje služeb – reklama	22.662,-
Změna stavu nedokončené výroby	220.400,-
Úroky z běžných účtů	26.597,-
Úroky z termínovaného vkladu	44.082,-
Kurzové zisky	1.241,-
VÝNOSY CELKEM	1.016.826,-

Tabulka č. 3: DARY

PŘEHLED DÁRCŮ	PROJEKT	01 – 12 2001 (v Kč)
<i>USA Nadace</i> The German Marshall Fund of the USA Rockefeller Brothers Fund	Projekt “TEN for TEN – Neregulovaný růst městských aglomerací (Urban Sprawl)” Grant na realizaci projektů ze Strategického plánu Ústavu pro ekopolitiku, o. p. s. na období 2001 - 2002	804.143,- 2.647.330,-
The German Marshall Fund of the USA <i>Mezisoučet</i>	Projekt “Jsou česká města odsouzena ke kolapsu? Neregulovaný růst měst a krize dopravních systémů.”	1.539.320,- 4.990.793,-
<i>Evropské zdroje</i> MATRA Preaccession Program of the Dutch Government – One Europe Foundation (NIZOZEMSKO) The Regional Environmental Center for CEE, Hungary – Center for Environmental Studies (MAĎARSKO) Mezinárodní Visegrádský Fond, Bratislava (SLOVENSKO) <i>Mezisoučet</i>	Projekt “Kodex životního prostředí” Projekt “Rio + 10 – Transformace od centrálně plánované ekonomiky k udržitelné společnosti?” Projekt “Rio + 10 – Transformace od centrálně plánované ekonomiky k udržitelné společnosti?”	613.291,- 123.416,- 333.060,- 1.069.767,-
<i>Domácí zdroje</i> Pražské služby, a. s. Severomoravská energetika, a. s. <i>Mezisoučet</i>	Projekt “CD-ROM Průvodce po informačních zdrojích a službách v oblasti životního prostředí”	5.000,- 10.000,- 15.000,-
DARY CELKEM		6.075.560,-

SPRÁVNÍ RADA ÚSTAVU PRO EKOPOLITIKU, O.P.S.

Správní rada ÚEP rozhoduje o podobě projektů, nese odpovědnost za činnost ústavu a její kontrolu. Členství ve správní radě je čestné.

Členové správní rady ÚEP jsou:

RNDr. Libor Ambrozek	poslanec PSP ČR, předseda ČSOP
Ing. Vladislav Bizek	ředitel DHV ČR, s.r.o.
Ing. Jiří Francek	ekonom

Novým členem Správní rady ÚEP se na jejím zasedání v prosinci stal Ing. Josef Zbořil, který byl zároveň zvolen jejím předsedou. Podle požadavku zákona o obecně prospěšných společnostech nahradil ve funkci Ing. Jiřího Francka.

DOZORČÍ RADA ÚSTAVU PRO EKOPOLITIKU, O.P.S.

Dozorčí rada je kontrolním orgánem ÚEP. Přezkoumává roční účetní závěrku a výroční zprávu obecně prospěšné společnosti. Dohlíží na soulad činnosti o.p.s. se zákony a zakládací listinou/smlouvou.

Členové dozorčí rady ÚEP jsou:

Doc. Ing. Zdeněk Štěpánek, CSc.	děkan Fakulty sociálně ekonomické UJEP, předseda dozorčí rady ÚEP
Ing. Petr Fric	ekonom, systémový integrátor
Mgr. Denisa Kratochvílová	manažerka

KDO JE KDO V ÚSTAVU PRO EKOPOLITIKU, O.P.S.

Doc. JUDr. Eva Kružíková, CSc.	ředitelka
Doc. JUDr. Václav Mezřícký	odborný pracovník
JUDr. Eva Adamová, CSc.	odborná pracovnice
Mgr. Tomáš Gremlica	koordinátor projektů, manager
Ing. Jiří Stach	vedoucí projektu “Informační centrum ÚEP”
Mgr. Viktor Třebický	vedoucí projektu “Deset let zkušeností s ochranou životního prostředí v zemích střední a východní Evropy”
Mgr. Vladimíra Zelenková (V-XII/2001)	vedoucí projektu “Jsou česká města odsouzena ke kolapsu?”
Doc. RNDr. Luděk Sýkora, PhD.	odborný pracovník
Mgr. Josef Novák (III-XII/2001)	odborný pracovník
Mgr. Eva Jeníková (I-V/2001)	odborná pracovnice
Alena Dodoková (III-XII/2001)	odborná pracovnice
Bc. Barbora Šafařová	public relations
Mgr. Martina Příbylová (IX-XII/2001)	fundraising
Renáta Štípková	asistentka

HLAVNÍ SPONZOŘI ÚSTAVU PRO EKOPOLITIKU, O.P.S.

Rockefeller Brothers fund

German Marshall fund

Mezinárodní visegrádský fond

Anopress, s.r.o.

Společnost Anopress, s.r.o., partner Informačního centra ÚEP, zajišťovala pro ÚEP v roce 2001 sponzorsky monitoring médií.

Hewlett-Packard, s.r.o.

Společnost Hewlett-Packard, s.r.o., která jako první IT firma v ČR získala certifikát ISO 14001, sponzorovala v roce 2001 tvorbu prezentačních materiálů ÚEP.

Josef Novák,
Eva Adamová,
Eva Kružíková

Viktor Třebický,
Josef Novák

Viktor Třebický,
Alena Dodoková,
Jiří Stach

Vánoce 2001 v ÚEP

Alena Dodoková,
Renáta Štípková,
Vladimíra Zelenková,
Barbora Šafářová

Martina Příbylová

Barbora Šafářová,
Tomáš Gremlica